

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ З КОМПОНЕНТОМ «БІЛИЙ» В СУЧАСНІЙ ПОЛЬСЬКІЙ МОВІ

Орліківський Дмитро Юрійович

Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Савчук Інна Іванівна

кандидат філологічних наук, доцент

Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Фразеологічні одиниці є невід'ємним елементом мовного аналізу та дослідження культурних особливостей сприйняття мовних явищ. Кольори та асоціації, пов'язані з ними, завжди об'єктом інтересу в мовознавстві та культурології. У цьому контексті, одним із цікавих кольорів є **білий**, що асоціюється з різноманітними концепціями та сприйняттями.

Постановка проблеми. Уже здійснено багато досліджень на тему фразеологізмів з кольоровим компонентом в сучасній польській мові, зокрема з компонентом **білий**. Проте ця тематика досі повністю не вивчена.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Існує декілька досліджень на тему фразеологізмів з компонентом **білий** у сучасній польській мові. Одним із них є дослідження, що його провела Ганна Стрипа [1, с. 194-196].

Актуальність дослідження полягає у важливості вивчення фразеологічних одиниць із кольоровим компонентом **білий** у сучасній польській мові. Фразеологічні одиниці є важливим елементом мовного аналізу та дослідження культурних особливостей сприйняття мовних явищ.

Метою даної статті є проведення семантичного аналізу фразеологічних одиниць у польській мові, що містять у собі кольоровий компонент **білий**.

Виклад основного матеріалу. Передусім, варто зазначити, що фразеологізми з компонентом **білий** у польській мові зображають різні аспекти сприйняття цього кольору. Перша асоціація з кольором «білий» — це чистота, білість. Наприклад, у фразеологізмах-порівняннях *biały jak mąka*, *biały jak kreda*, *biały jak płótno/ściana*, що означають «дуже

блідий(особливо від хвороби або страху)», спостерігається зв'язок із самим кольором, оскільки, коли людина хвора або налякана, її шкіра нагадує білизну.

Білий колір також асоціюється з винятковістю та рідкісністю, що можна помітити у фразеологізмі *biały kruk*, означає щось унікальне та рідкісне, оскільки білий ворон — явище незвичне, та у фразеологізмі *białe plamy*, що почанає ще невідомі або невивчені факти; у цьому фразеологізмі також можна прослідкувати значення унікальності.

Як не дивно, білий колір також може асоціювати зі смертю або небезпекою. У польській мові існує фразеологізм *biała śmierć*, що має два значення: перше з них — цукор. Імовірно, саме воно з'явилося першим. Друге ж значення — наркотики у вигляді білого порошку, що найімовірніше з'явилося пізніше.

Білий колір також вживається на противагу чорному. У польській мові маємо фразеологізми *do białego rana/dnia*, що означає «до світанку, до ранку», та *w biały dzień*, що означає «відкрито, серед білого дня». Тут **білий** протиставляється **чорному**, як кольорові ночі.

Білий колір також вживається в фразеологізмах, пов'язаних із релігією. Наприклад, фразеологізм *biała niedziela* позначає неділю після Пасхи.

Також на противагу фразеологізму *czarna magia*, що означає небезпечну і шкідливу магію, у польській мові існує фразеологізм *biała magia*, що позначає магію, що уважається доброю та нешкідливою.

Білий колір асоціюється з відсутністю чогось. Наприклад, у польській мові існує фразеологізм *białe małżeństwo*, що означає шлюб без інтимних стосунків.

Не менш цікавим є фразеологізм *biały walc/białe tango*, що означає танець, в якому дами запрошують кавалерів. Зазвичай чоловіки запрошують жінок на танець, але в цьому фразеологізмі спостерігаємо іншу традицію.

Білий колір також асоціюється з формою медичного персоналу. Оскільки зазвичай медичні працівники носять білу форму, це призвело до появи фразеологізму *biały personel*, що означає «медичний персонал (лікарів та медсестр)».

І на останок візьмімо фразеологізм *czarno na białym*, що означає «чітко, ясно, очевидно». У ньому поєднані два кольори: **білий** символізує папір, а **чорний** символізує чорнило, що говорить нам про те, що спочатку

цей фразеологізм — який пішов з німецькою — має значення «написаний». [1, с. 194-196; 2]

Висновки: У результаті проведення аналізу можна відзначити, що фразеологізми з компонентом **білий** у польській в мові зображають різноманітні аспекти сприйняття цього кольору, від білизни до чіткості, і допомагають краще зрозуміти специфіку мовлення та культурних нюансів німецькомовного середовища.

Список використаних джерел:

1. Stypa H. Nazwy barw I ich symbolika we frazeologii języka niemieckiego i polskiego. *Prace Komisji Językoznawczej BTN*, 2015. Nr 25. S. 193–202
2. Kłosińska A. Wielki słownik frazeologiczny PWN z przysłowiami. Warszawa : Wydawn. Nauk. PWN, 2005. 839 s.